

Térmeg Kft.

ARANYOZÁS MESTERFOKON

Faludi Viktória

Kertvárosi környezetben családi vállalkozás. Térmeg János és felesége, Erika fogad a takaros családi ház bejáratánál, ami egy gazdag gépparkot működtető aranyozó üzemet is rejt magában.

Térmeg János

Szakember vagyok, nem vállalkozó, a vállalkozók többnyire próbálkoznak valami olyan dologgal boldogulni, amiben felületes tudást szereztek. Több mint negyven év szakmai tapasztalat, mestervizsga után sem mondom azt, hogy mindent tudok.

A gyökerek

Apámnak, aki az Állami Könyvterjesztőnél volt sofőr, azt tanácsolták, hogy legyek nyomdász, szedő. Be is írtattak az iparitanuló-iskolába, ahol a próbaidő alatt átkerültem a könyvkötők csoportjába. Apám mondta, aki egy áldott jó ember volt, a becsület példaképe: „fiam, amit csak lehet, tanulj meg!”

Ezt a tanácsot megszívleltem, amíg a többi gyerek kint focizott a folyosón, addig én a „kombájn” (könyvbeakasztó gép) mellett dolgoztam. Az összes gép beállítását és kezelését megtanultam. Később, művezető koromban, amikor elromlott egy gép, nem a szerelőnek szoltak először, hanem

nekem. Sportot űztem abból, hogy amit csinállok, az szép legyen. A Bánáti egyszer behívta apámat, s ezt mondta: szeretem ezt a gyereket: ha, bemelegyek a műhelybe, már az ajtóból látom, melyik dobogót rakta.

Inasévek

Nekem mindig sok pénzem volt inaskoromban. Onnan volt pénzünk, hogy a gépteremből elemeltünk papírt, és emlékkönyveket készítettünk belőle, szépen megaranyozgattuk, majd eladtuk. Egyszer elkapott a Bánáti, amikor loptuk a papírt. Kinél volt a papír? Természetesen az értelmi szerzőnél: nálam. Láttam, hogy ilyen papírt csak úgy, nem adnak inasnak. Na, küldd be apádat, ki foglak rúgni! Másnap este rettegve vártam haza édesapámat, aki nem szólt egy szót sem. Gondoltam, valami nagy baj lehet, ha így hallgat. Csak nem bírtam a feszültséget, fúrta az oldalamat, mi történhetett közöttük:

- Apám, volt bent a Bánátinál?
- Voltam.
- Mondott valamit?
- Persze, nagyon megdicsért, azt mondta, te vagy az egyik legjobb inasa.

A tapasztalatok most is kamatoztathatók, bár már azóta nagyon sokat fejlődött a technika, ami gyorsabbá, kényelmesebbé tette a munkát. A hőskorban a gépi keményítáblás kötés még lassabb volt nyolc emberrel, mint egy hatfős kéziparti.

Szabó bácsi ollója

Inaként, ha letelt a munkaidő, még szakkör fedőnéven rosszkodtunk néhány órát a műhelyben. Egyszer véletlen a vágógép alá került az olló. A kés kicsorbult, az ollót kettévágtuk. Te jó ég, mit csináljunk Szabó bácsi ollójával? Akkoriban a legjobb ragasztó a K1-volt, azzal megragasztottuk az ollót, szépen letettük az asztalra. Másnap mindenki lapított. Szabó bácsi szép komótosan felemelte az ollót, ami saját súlyánál fogva elhajlott. Mint aki nem hisz a szemének, az egyik inához fordult:

– Mi ez, fiam?

– Olló, Szabó bácsi – hangzott a pimasz válasz az egyik bajkeverőtől.

Jó bornak nem kell cégér?

Késsel kergettek, amikor inasok voltunk, mert úgy rosszkodtunk, hogy kétszáz százalékosan teljesítettük a normát. Akkor még nem gondoltunk arra, hogy a segédeknek ez a megélhetése, a bizonyítási vágy dühöngött bennünk. Ezzel akkor a környezet haragját és utálatát vívtam ki, ma inkább javamra válik, hogy van egy kis respektem. Ha valakinek nagyon fontos, hogy jól legyen aranyozva a munkája, az általában nálam köt ki.

Új idők

Most kezdődik egy olyan időszak, amikor a minőséget és a megbízhatóságot igazából értékelik. Itt jelenthet versenylőnyt a megszerzett tapasztalat és a folyamatosan továbbépített tudás.

1987-ben kezdődött a vállalkozás élete, másodál-lásként indult, majd a magam ura lettem. Mióta ön-álló lettem, nem a riválist, hanem a partnert látják bennem a kollégák. Az egyik legkedvesebb kollégám,

akinek a csapata a legjobban fóliáz az országban, a Stanctechnik ügyvezetője, Hermann Tibor. Velük konkurálhatnánk is, de sokkal jobbat tudunk ennél: kooperálni, segíteni egymást.

Tucatnyi gépen két ember?

Két B2-es, két B3-as, Kluge, két táblanyomó, egy B4-es automata, egy tekercsnyomó gép és kiegészítő berendezések. Arra törekedtem, hogy nálam mindig a gép dolgozzon, mert az ember drága, az embert etetni kell, adót fizetni érte, a gépet csak olajozni kell. Nincs műhelybérletem, géplízíngem, olyan adósságom, ami miatt minden áron hajtani kellene a gépeket.

Mivel lehet „domborítani”?

A szükségesnél kevesebb tudással, rálátással rendelkeznek a megrendelők a nyomdai munkák tekintetében. A tervezők, grafikusok nem élnek az új technológiai lehetőségekkel, nem is tudnak róla. Nekem az az elvem, hogy amit bárhol a világban meg tudnak csinálni, az nálunk is megoldható, csak gép és nyersanyag kérdése, a jó szakember mellett. A borcímkek esetében is inkább az olcsóbb, kommersz megoldásokat választják, szinte kizárólag az arany-, ezüst- és a dombornyomás szerepel a palettán, pedig számos más színes fólianyomás finomabb, elegánsabb lenne. A kis példányszámok nem engedik meg az igazán műves aranyozási megoldásokat. Inkább többször rendelnek kisebb mennyiséget. A könyvek 500–2000 példányszám-ban, boros címke 100–1000, brosúra általában 1000 példányban készül. Kár, hogy többnyire csak a so-főrrel, szállítóval találkozom, mert a grafikusok sok tapasztalattal, tanulással gazdagodhatnának, ha vennék a fáradságot a személyes találkozásra.

A hologramtól mindenkit elrettent az ár, egy száz-kétszáz forintos jegy nem bírja el a költséges technológiát. A példányszám a kulcs. Az elv az, hogy drágább legyen hamisítani, mint megvenni az igazit.

A munka öröme

Amit csinállok, abban nekem kell megtalálnom először az örömet.

Amikor egy szép könyvet bekötöttem, aranyoztam bibliákat, nem adtam oda rögtön a gazdájának, még egy napig nézegettem, gyönyörködtem benne.

Nekem nem a gyors munka, nem is a sok munka, hanem a jó munka okoz örömet.

Tervek, útravaló

Engem mindig hajt valami, ha éppen nem vagyok beteg, mindig tervezgetek. Igyekszem tudásomat átadni feleségemnek, aki egyben kollégám, és talán egyszer a fiam is megtalálja ennek a munkának a szépségét.

A gyerekeimnek mindig azt mondtam, mind egy, hogy mit csinálsz az életben, csak találd meg a szépséget benne. Mindegy, hogy utcaseprő leszel, de hívjál oda, hogy apu, nézd, milyen szép kupacot söpörtem. Az az ember, aki a szakmájában megtalálja az örömet, a szépséget, az boldog ember.